

Priloga

**Z zdravjem povezana vedenja v šolskem obdobju
med mladostniki v Sloveniji
(Izsledki mednarodne raziskave HBSC, 2018)
KRATEK POVZETEK ZA NOVINARJE**

Avtorji: *Helena Jeriček Klanšček, Maja Roškar, Andreja Drev, Vesna Pucelj, Helena Koprivnikar, Tina Zupanič, Aleš Korošec*

Uredniki: *Helena Jeriček Klanšček, Maja Roškar, Andreja Drev, Tina Zupanič, Pia Prelec Poljanšek*

Pregled: *Matej Gregorič, Vida Fajdiga Turk, Natalija Kranjec*

Uvodne besede: *Mojca Gobec*

Oblikovanje: *Andreja Frič*

Lektura: *Ana Peklenik*

Fotografija na naslovnici: *Freepik*

Izdajatelj: *Nacionalni inštitut za javno zdravje, Trubarjeva 2, 1000 Ljubljana*

Elektronski vir: *www.nijz.si*

Kraj in leto izdaje: *Ljubljana, 2019*

Zaščita dokumenta

© 2019 NIJZ

Vse pravice pridržane. Reprodukcijska po delih ali v celoti na kakršenkoli način in v kateremkoli mediju ni dovoljena brez pisnega dovoljenja avtorja. Kršitve se sankcionirajo v skladu z avtorsko pravno in kazensko zakonodajo.

Raziskavo je sofinanciralo Ministrstvo za zdravje.

HBSC je mednarodna raziskava, ki poteka v sodelovanju s Svetovno zdravstveno organizacijo. Mednarodna koordinatorica za leto 2018 je bila Joanna Inchley University of Glasgow, Škotska; vodja baze podatkov pa Oddrun Samdal, University of Bergen, Norveška. Seznam vseh sodelujočih raziskovalcev je objavljen na www.hbsc.org.

1. METODOLOGIJA RAZISKAVE

NEKAJ KRATKIH INFORMACIJ O RAZISKAVI

- Raziskava Z zdravjem povezano vedenje v šolskem obdobju (HBSC) je mednarodna raziskava.
- Uporabljena je bila kvantitativna metoda raziskovanja – anketa s standardiziranim mednarodnim vprašalnikom.
- Reprezentativen vzorec je zajel všolane slovenske 11-, 13-, 15- in 17-letnike.
- Enota vzorčenja je bil razred oziroma oddelek.
- Vzorčenje je bilo dvostopenjsko stratificirano.
- Uporabljeno je bilo samoanketiranje.
- Anketiranje s pomočjo spletne ankete je bilo izvedeno v času pouka, in sicer v šolskih učilnicah izbranih šol.

NOVOSTI V LETU 2018

- Raziskava je bila prvič izvedena tudi med všolanimi 17-letniki.
- Nova vprašanja pri posameznih vsebinskih sklopih (npr. o uporabi posameznih vrst drog – 17-letniki), novi vsebinski sklopi (npr. o internetnih (online) stikih, uporabi spletnih socialnih medijev, igranju igrice, zaznanem stresu, zaupanju in empatiji, verjetnosti depresije itd.) ali spremenjena vprašanja.

Če starost ni posebej opredeljena, se podatki nanašajo na 11-, 13-, 15- in 17-letnike skupaj, če spol ni posebej opredeljen, velja za oba spola. Trendi so prikazani pri tistih vedenjih, kjer je to mogoče, in se nanašajo na 11-, 13- in 15-letnike.

Podatke, predstavljene v tej publikaciji, smo zbrali v okviru mednarodne raziskave Z zdravjem povezano vedenje v šolskem obdobju (angl. Health Behaviour in School-Aged Children, HBSC), ki smo jo v Sloveniji leta 2018 izvedli že petič in v katero je trenutno vključenih 49 držav.

VZORČENJE

Enoto vzorčenja je predstavljal razred oziroma oddelek. S pomočjo Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport smo zbrali podatke o vpisu v šolskem letu 2017/2018, in sicer v 6. in 8. razred vseh osnovnih šol (skupaj 488) ter o vpisu v 1. in 3. letnik vseh srednjih šol (skupaj 152 šol, od katerih jih je 79 izvajalo gimnazijske programe, 83 srednje poklicno izobraževanje, 36 nižje poklicno izobraževanje in 104 srednje tehniško ali drugo strokovno izobraževanje¹) ter o iskanih razredih. Končna baza tako obsega 7449 mladostnikov.

PREGLED POSAMEZNIH VSEBINSKIH SKLOPOV

Mednarodni vprašalnik obsega niz obveznih vprašanj o demografskih, vedenjskih in psihosocialnih vidikih zdravja mladostnikov. Poleg teh lahko sodelujoče države dodajo še določeno število vprašanj iz opsijskih paketov, s pomočjo katerih lahko natančneje opazujemo posamezna z zdravjem povezana vedenja mladostnikov.

¹ Ista srednja šola lahko izvaja različne programe in je v tem primeru šteta enkrat znotraj posameznega programa ter obeh letnikov.

Obvezni del mednarodnega vprašalnika obsega naslednja vsebinska področja: demografijo, prehranske navade, vprašanja o telesni višini in teži, telesni samopodobi, telesni dejavnosti, sedečih vedenjih, tveganih vedenjih, poškodbah in nasilju, družini, vrstnikih, šoli, zdravju in počutju ter družbenih neenakostih. V primerjavi z raziskavo, izvedeno leta 2014, so bila v letu 2018 nekatera obvezna vprašanja izločena iz obveznega dela vprašalnika ali pa predstavljena med opsijska, nekatera so bila nekoliko spremenjena, druga pa so bila v letu 2018 mladostnikom postavljena prvič, npr. vprašanja o internetnih (online) stikih, pogovorih preko interneta, uporabi socialnih medijev, zaznanem stresu, zaupanju in empatiji, verjetnosti depresije itd.

2. SOCIODEMOGRAFSKI KAZALNIKI

TIP DRUŽINE (11, 13, 15, 17 let)

80,3 % mladostnikov v Sloveniji živi v dvostarševski družini, 12,5 % v enostarševski in 5,0 % v rekonstruirani družini.

Trend (11, 13, 15 let): v obdobju 2002–2018 se je zvišal delež mladostnikov, ki živijo v enostarševski ali v rekonstruirani družini, delež mladostnikov, ki živijo v dvostarševski družini, pa se je znižal.

NACIONALNA RAZNOLIKOST (11, 13, 15, 17 let)

93,3 % mladostnikov, 85,7 % njihovih očetov in 87,1 % njihovih mam je rojenih v Sloveniji.

ZAPOSLENOST STARŠEV (11, 13, 15, 17 let)

84,6 % mladostnikov poroča o zaposlenosti obeh staršev, 13,8 % pa jih poroča o brezposelnosti enega od staršev.

Trend (11, 13, 15 let): v obdobju 2002–2018 se kaže trend naraščanja deleža mladostnikov, ki imajo zaposlena oba starša, in trend upadanja deleža mladostnikov, ki imajo zaposlenega samo enega od staršev.

DENARNO BLAGOSTANJE DRUŽINE (11, 13, 15, 17 let)

61,6 % mladostnikov ocenjuje, da je denarno blagostanje njihove družine nadpovprečno, 32,3 %, da je povprečno, 6,1 % pa jih ocenjuje, da je denarno blagostanje njihove družine podpovprečno.

Trend (11, 13, 15 let): v obdobju 2002–2018 je upadal delež mladostnikov, ki ocenjujejo, da je denarno blagostanje njihove družine nadpovprečno, naraščal pa je delež mladostnikov, ki ocenjujejo, da je denarno blagostanje njihove družine povprečno ali podpovprečno.

SOCIALNO-EKONOMSKI POLOŽAJ DRUŽINE – FAS (11, 13, 15, 17 let)

19,4 % mladostnikov je doseglo nizek rezultat (nižja premožnost oz. socialno-ekonomska prikrajšanost družine), 15,7 % pa visok rezultat (višja premožnost družine).

3. DRUŽINA, ŠOLA, PRIJATELJI

POGOVOR Z MAMO IN OČETOM, PODPORA DRUŽINE (11, 13, 15, 17 let)

- Večina mladostnikov (82,5 %) se lahko pogovarja z mamo o stvareh, ki jih težijo.
- Z očetom se lahko pogovarja o stvareh, ki jih težijo, dve tretjini (66,4 %) mladostnikov. V vseh starostnih skupinah je odstotek mladostnikov, ki se lahko pogovarjajo z očetom o stvareh, ki jih težijo, višji med fanti kot med dekleti.
- Mladostniki so podporo družine ocenili s povprečno oceno 5,1 (na lestvici od 1 do 7).

VŠEČNOST ŠOLE IN OBREMENJENOST S ŠOLO (11, 13, 15, 17 let)

- Šola je všeč manj kot četrtini mladostnikov (23,5 %).
- Več kot polovica (52,3 %) mladostnikov je obremenjena z delom za šolo. Med dekleti je odstotek obremenjenih z delom za šolo višji kot med fanti.

Trend (11, 13, 15 let)

- V obdobju 2002–2018 se je odstotek mladostnikov, ki jim je šola všeč, znižal pri 11- in 13-letnikih in pri obeh spolih teh starostih, pri 15-letnikih in 15-letnih dekletih pa se je zvišal.
- V tem obdobju se je pri 11- in 15-letnih dekletih odstotek obremenjenih z delom za šolo zvišal, pri fantih v istih starostnih skupinah pa znižal.

PODPORA V ŠOLI IN OCENE (11, 13, 15, 17 let)

- Povprečna vrednost ocene podpore sošolcev je visoka, in sicer 4,0 (na lestvici od 1 do 5).
- Povprečna vrednost ocene podpore učiteljev je 3,7 (na lestvici od 1 do 5).
- Mladostniki so označili, da imajo povprečne ocene 3,8 (na lestvici od 1 do 5). Dekleta so ocenila, da imajo povprečno višje ocene kot fantje.

PODPORA PRIJATELJEV IN ONLINE STIKI Z DOBRIMI PRIJATELJI (11, 13, 15, 17 let)

- Podporo prijateljev so mladostniki ocenili s povprečno oceno 5,1 (na lestvici od 1 do 7). Dekleta so podporo prijateljev ocenila višje kot fantje.
- Skoraj polovica mladostnikov (45,2, %) ima vsakodnevne neprestane online stike s svojimi dobrimi prijatelji. Odstotek deklet je višji kot odstotek fantov.

VSAKODNEVNO DRUŽENJE S PRIJATELJI ZVEČER (15, 17 let)

- Odstotek mladostnikov, ki se vsakodnevno po 8. uri zvečer družijo s prijatelji, je pri 15-letnikih 4,4 % in pri 17-letnikih 5,3 %. Odstotek fantov je višji kot odstotek deklet.

4. NEKATERI POZITIVNI IN NEGATIVNI IZIDI (DUŠEVNEGA) ZDRAVJA

KLJUČNI POVZETKI

SAMOCENA ZDRAVJA IN ZADOVOLJSTVO Z ŽIVLJENJEM (11, 13, 15, 17 let)

- Večina (86,8 %) mladostnikov svoje zdravje ocenjuje kot dobro ali odlično in večina (89,7 %) je zadovoljnih s svojim življenjem.
- Ocena zdravja se pomembno slabša od 11. do 15. leta, pri 17-letnikih pa rahlo izboljša. Dekleta v primerjavi s fanti v višjem deležu slabše ocenjujejo svoje zdravje. Dekleta in starejši mladostniki so manj zadovoljni s svojim življenjem.

Trend (11, 13, 15 let): v obdobju 2002–2018 se je povečalo zadovoljstvo z življenjem. Ravno tako se je izboljšala ocena zdravja v starostni skupini 11 let in pri 11-letnih dekletih. Ocena zdravja se je poslabšala pri 15-letnih dekletih.

PSIHOSOMATSKI SIMPTOMI (11, 13, 15, 17 let)

- 28,4 % mladostnikov poroča o rednem doživljanju vsaj dveh psihosomatskih simptomov.
- Večina psihosomatskih simptomov je najpogostejših pri 15-letnikih in dekletih.
- Najpogostejši psihosomatski simptomi, ki se pojavljajo približno pri petini mladostnikov, so nervoza, razdražljivost in nespečnost.

Trend (11, 13, 15 let): v obdobju 2002–2018 se je pomembno povečalo redno doživljanje vsaj dveh psihosomatskih simptomov, skupaj in pri obeh spolih in vseh starostih, razen pri 11-letnikih in pri 13-letnih fantih. Med posameznimi simptomi se je pri vseh starostih in obeh spolih povečalo doživljanje občutja potlačenosti oz. da si na tleh.

ZAZNAN STRES (11, 13, 15, 17 let)

- Mladostniki so na lestvici zaznanega stresa v povprečju dosegli 6 točk od možnih 16 točk (višje število točk pomeni višjo raven zaznanega stresa). Raven stresa je višja pri dekletih kot fantih.
- Pri 11-letnikih je raven zaznanega stresa najnižja, pri 15-letnikih pa najvišja.

KLINIČNO POMEMBNE TEŽAVE, VERJETNOST DEPRESIJE (11, 13, 15, 17 let)

- Pri 9,2 % mladostnikov obstaja velika verjetnost prisotnosti klinično pomembnih težav na področju duševnega zdravja. Odstotek je pomembno višji med dekleti; najnižji je pri 11-letnikih ter najvišji pri 15-letnikih.
- 13,4 % mladostnikov je na lestvici SZO-5 doseglo rezultat, ki kaže slabo kakovost življenja in povišano verjetnost depresije. Odstotek je pomembno višji med dekleti; najnižji je med 11-letniki ter najvišji med 15-letniki.

OBČUTKI ŽALOSTI IN SAMOMORILNO VEDENJE (15, 17 let)

- O občutkih žalosti ali obupanosti, ki so bili prisotni vsaj dva tedna v zadnjem letu in so vplivali na vsakodnevne dejavnosti, je poročal približno vsak tretji (29,3 %) mladostnik.
- 17 % mladostnikov je v zadnjem letu resno razmišljalo o tem, da bi poskušalo narediti samomor.
- Dekleta so pomembno pogosteje poročala o občutjih žalosti in samomorilnih mislih kot fantje.
- 15-letniki so pogosteje razmišljali o tem, da bi naredili samomor kot 17-letniki.

ZAUPANJE IN EMPATIJA (15, 17 let)

- Mladostniki so na lestvici zaupanja v druge ljudi v povprečju dosegli 5,4 točke od možnih 10 točk (višji rezultat kaže na višjo stopnjo zaupanja v druge ljudi). Fantje in 15-letniki kažejo višjo stopnjo zaupanja v ljudi.
- Mladostniki so na lestvici empatije v povprečju dosegli 3 točke od možnih 4 točk (višji rezultat kaže višjo stopnjo empatije). Dekleta in 17-letniki kažejo višjo stopnjo empatije.

POŠKODBE (11, 13, 15, 17 let)

- Skoraj polovica (47,1 %) mladostnikov se je poškodovala v zadnjih 12 mesecih in je potrebovala zdravstveno oskrbo.
- Najpogosteje so se poškodovali mladostniki v starosti 13 let.
- Fantje so se pogosteje poškodovali kot dekleta.

Trend (11, 13, 15 let): v obdobju 2002–2018 se je zvišal delež mladostnikov, ki so se v zadnjih 12 mesecih poškodovali in so zaradi tega potrebovali zdravstveno oskrbo, skupaj, pri obeh spolih, pri 11-letnikih (skupaj) in 13-letnikih (skupaj, fantje in dekleta).

ODNOS DO TELESA IN DIET (11, 13, 15, 17 let)

- Približno tretjina (30,5 %) mladostnikov ocenjuje, da so nekoliko ali močno predebeli, (več deklet kot fantov). Izračun indeksa telesne mase pa kaže, da se v kategorijo čezmerno hranjenih in debelih uvrsti približno polovica manj (18,6 %; več fantov kot deklet).
- 15,6 % mladostnikov se ocenjuje kot nekoliko ali močno presuhe (več fantov kot deklet). Izračun indeksa telesne mase pa kaže, da se v kategorijo prenizka telesna teža uvrsti 9,8 % mladostnikov (več deklet kot fantov).
- 16,5 % mladostnikov poroča o dietnem vedenju, med njimi je največ 17-letnikov.

Trend (11, 13, 15 let): v obdobju 2002–2018 se je znižal delež mladostnikov, ki se ocenjujejo kot nekoliko ali močno predebele skupaj, po spolu in po starostnih skupinah. Zvišal se je delež tistih, ki se ocenjujejo kot suhe ali presuhe, in sicer skupaj, pri dekletih in 13-letnikih. Zvišal se je tudi delež mladostnikov, ki glede na ITM sodijo v skupino čezmerno hranjenih in debelih skupaj, po spolu in med 13- in 15-letniki, med 11-letniki se je zvišal delež tistih, ki so se glede na ITM uvrstili med tiste s prenizko telesno težo. Znižal pa se je delež tistih, s prenizko telesno težo med 15-letniki.

5. Z ŽIVLJENJSKIM SLOGOM POVEZANA VEDENJA

SKUPEN OBROK Z DRUŽINO (11, 13, 15, 17 let)

- Tretjina (33,6 %) mladostnikov ima vsak dan skupen obrok z družino.
- S starostjo se odstotek mladostnikov, ki redno obedujejo z družino, znižuje. Fantje v višjem odstotku kot dekleta vsak dan obedujejo z družino.

ZAJTRK (11, 13, 15, 17 let)

- Manj kot polovica (40,6 %) mladostnikov med šolskim tednom vsak dan zajtrkuje.
- Od 11. do 15. leta odstotek mladostnikov, ki redno zajtrkujejo, upada.

Trend (11, 13, 15 let): v obdobju 2002–2018 se je zvišal odstotek mladostnikov, ki med šolskim tednom redno zajtrkujejo. Po spolu zvišanje ugotavljamo pri dekletih, po starosti pa pri 11- in 13-letnikih.

SADJE (11, 13, 15, 17 let)

- Manj kot polovica (39,8 %) mladostnikov vsak dan uživa sadje.

- Dekleta v višjem odstotku kot fantje redno uživajo sadje.

Trend (11, 13, 15 let): v obdobju 2002–2018 se je zvišal odstotek mladostnikov, ki redno uživajo sadje. Po spolu zvišanje ugotavljamo pri fantih, po starosti pa pri 11- in 13-letnikih.

ZELENJAVA (11, 13, 15, 17 let)

- Nekaj več kot tretjina (35,9 %) mladostnikov vsak dan uživa zelenjavo.
- Dekleta v višjem odstotku kot fantje redno uživajo zelenjavo.

Trend (11, 13, 15 let): v obdobju 2002–2018 se je zvišal odstotek mladostnikov, ki redno uživajo zelenjavo; to zvišanje ugotavljamo v vseh starostnih skupinah in pri obeh spolih.

SLADKANE PIJAČE (11, 13, 15, 17 let)

- 14,6 % mladostnikov vsak dan pije sladkane pijače.
- Fantje v višjem odstotku kot dekleta uživajo sladkane pijače.

Trend (11, 13, 15 let): v obdobju 2002–2018 se je pomembno znižal odstotek mladostnikov, ki redno uživajo sladkane pijače; skupaj in po spolu ter starosti (razen pri 13-letnikih). Znižanje ugotavljamo predvsem pri fantih.

ENERGIJSKE PIJAČE (11, 13, 15, 17 let)

- Nekaj več kot tretjina (34,4 %) mladostnikov pije energijske pijače.
- Odstotek mladostnikov, ki uživajo energijske pijače, narašča med 11. in 15. letom.
- Fantje v višjem odstotku kot dekleta pijejo energijske pijače.

SKRB ZA ZOBE (11, 13, 15, 17 let)

- 70 % mladostnikov si več kot enkrat dnevno ščetka zobe.
- Dekleta si v višjem odstotku kot fantje redno ščetkajo zobe.

Trend (11, 13, 15 let): v obdobju 2002–2018 se je zvišal odstotek mladostnikov, ki si redno ščetkajo zobe; to zvišanje ugotavljamo v vseh starostnih skupinah in pri obeh spolih.

SPANJE (11, 13, 15, 17 let)

- Nekaj več kot petina (22,1 %) mladostnikov med šolskim tednom spi skladno s priporočili devet ur ali več na noč.
- S starostjo odstotek mladostnikov, ki med tednom spijo skladno s priporočili, upada.

TELESNA DEJAVNOST (11, 13, 15, 17 let)

- Petina (20,4 %) mladostnikov je vsak dan telesno dejavnih vsaj eno uro.
- S starostjo upada odstotek redno telesno dejavnih mladostnikov.
- Fantje so v višjem odstotku kot dekleta redno telesno dejavni.

Trend (11, 13, 15 let): v obdobju 2002–2018 se je v starostni skupini 13 let, pri 13-letnih dekletih in pri 15-letnih fantih zvišal odstotek redno telesno dejavnih.

TELESNA/ŠPORTNA DEJAVNOST V PROSTEM ČASU (11, 13, 15, 17 let)

- 73,5 % mladostnikov je v prostem času vsaj 2- do 3-krat na teden telesno/športno dejavnih.
- S starostjo upada odstotek v prostem času redno telesno/športno dejavnih mladostnikov.

Trend (11, 13, 15 let): v obdobju 2006–2018 se je zvišal odstotek v prostem času redno telesno/športno dejavnih; to zvišanje ugotavljamo v vseh starostnih skupinah in pri obeh spolih.

SEDEČA VEDENJA (11, 13, 15, 17 let)

- Vsak tretji mladostnik (29,6 %) med tednom v prostem času približno 5 ur ali več na dan preživi v sedečem položaju.
- S starostjo narašča odstotek mladostnikov s čezmernimi sedečimi vedenji.
- Med dekleti je višji odstotek čezmerno sedečih kot med fanti

6. TVEGANA VEDENJA

TOBAK, ALKOHOL, NASILJE (11, 13, 15, 17 let)

- Vsak enajsti 15-letnik (8,8 %) in peti 17-letnik (19,8 %) kadi tobak vsaj enkrat na teden, večina od teh vsak dan.
- Vsak četrti 15-letnik (26,6 %) in vsak drugi 17-letnik (52,1 %) je bil opit vsaj dvakrat v življenju, vsak sedmi 15-letnik (14,3 %) in vsak četrti 17-letnik (25,9 %) pa pije alkoholne pijače vsaj enkrat na teden.
- Vsak dvanajsti (8,2 %) mladostnik je mesečno sodeloval pri trpinčenju, vsak deseti (9,6 %) se je pogosteje pretepal, vsak četrti (24,1 %) pa je bil žrtev trpinčenja.
- Vsak osmi (12,4 %) mladostnik je bil žrtev online trpinčenja, vsak dvajseti (5,1 %) pa je mesečno sodeloval v online trpinčenju.

Trend (11, 13, 15 let)

- Razširjenost tedenskega in dnevnega kajenja se je znižala med 13-letniki in 15-letniki skupno in pri obeh spolih, z izjemo dnevnega kajenja med 13-letnimi fanti.
- Odstotek mladostnikov, ki so bili opiti vsaj dvakrat v življenju, se je znižal v vseh starostnih skupinah skupno in pri obeh spolih, odstotek tedenskega pitja pa med 13-letniki in 15-letniki, skupno in pri obeh spolih.
- Zvišal se je odstotek mladostnikov, ki so trpinčili vrstnike, in odstotek trpinčenih med 15-letniki.
- Znižal se je odstotek mladostnikov, ki se pogosteje pretepaajo.

KONOPLJA, SPOLNOST (15, 17 let)

- Vsak peti 15-letnik (20,6 %) in skoraj vsak drugi 17-letnik (42,4 %) je kadarkoli v življenju uporabil konopljo, v zadnjih 30 dneh pa vsak osmi 15-letnik (12,7 %) in vsak peti 17-letnik (19,7 %).
- Mladostniki večinoma (55,6 %) zaznavajo, da je konoplja lahko dostopna.
- Vsak peti 15-letnik in skoraj vsak drugi 17-letnik je imel spolni odnos, večina jih je pri zadnjem spolnem odnosu uporabila zanesljivo zaščito pred nosečnostjo (79,6 %) oziroma kondom (67,1 %).

Trend (15 let)

- Znižal se je odstotek 15-letnikov obeh spolov, ki so že imeli spolni odnos.

7. UPORABA INTERNETA IN DIGITALNIH TEHNOLOGIJ

INTERNETNI (online) STIKI (11, 13, 15, 17 let)

- Več kot polovica (64,3 %) mladostnikov je vsaj enkrat dnevno ali pogosteje v spletnem stiku s svojimi dobrimi prijatelji, manj kot polovica (40,4 %) je v stiku s prijatelji iz širšega kroga, 41,4 % mladostnikov pa z drugimi osebami, npr. starši, brati/sestrami, sošolci, učitelji; približno petina (19,6 %) mladostnikov pa je dnevno v spletnih stikih s prijatelji, ki so jih spoznali na spletu.
- Med starostnimi skupinami pri opisanih stikih so pomembne razlike, razen pri online stikih z drugimi osebami, npr. starši, brati/sestrami, sošolci, učitelji.
- Pri vseh opisanih vrstah online stikov so odstotki višji pri dekletih kot pri fantih, razen pri online stikih s prijatelji, ki so jih spoznali na spletu, kjer pa so odstotki višji pri fantih.

POGOVORI PREKO INTERNETA (11, 13, 15, 17 let)

- Približno petina (19,5 %) mladostnikov se o skrivnostih lažje pogovarja preko interneta kot pa v živo.
- Petina (19,9 %) mladostnikov se o občutkih lažje pogovarja preko interneta kot pa v živo.
- 17,4 % mladostnikov se o svojih skrbeh lažje pogovarja preko interneta kot pa v živo.
- 13- in 15-letniki se lažje pogovarjajo preko interneta kot pa v živo o skrivnostih, občutkih in skrbeh.
- Fantje se o skrivnostih, občutkih in skrbeh lažje pogovarjajo preko spleta kot pa dekleta.

PROBLEMATIČNA UPORABA SPLETIH SOCIALNIH MEDIJEV (11, 13, 15, 17 let)

- Malo manj kot desetina (8,3 %) mladostnikov je na lestvici problematične uporabe spletnih socialnih medijev pritrdilno odgovorila na 5 ali več od 9 trditev, kar kaže prisotnost težav ali znakov problematične uporabe.
- Odstotek problematične uporabe spletnih socialnih omrežij je višji med dekleti kot fanti in med 15-letniki.

IGRANJE VIDEO/RAČUNALNIŠKIH/SPLETNIH IGER IN ZNAKI ZASVOJENOSTI Z NJIMI (11, 13, 15, 17 let)

- Približno petina (19,1 %) mladostnikov je poročala, da igrajo igre vsak dan ali skoraj vsak dan.
- Na dan, ko so mladostniki igrali igre, jih je 46,3 % temu namenilo 2–3 ure ali več svojega časa.
- Desetina (10,2 %) mladostnikov je na lestvici zasvojenosti z igrami pritrdilno odgovorilo na 5 ali več trditev, kar kaže prisotnost znakov zasvojenosti.
- Višji odstotki za dnevno igranje iger, za čas, porabljen za igranje iger in za znake zasvojenosti z igrami so med fanti.
- Med starostnimi skupinami so pomembne razlike, najvišji deleži skoraj vsakodnevne uporabe in znakov zasvojenosti so med 13-letniki, 17-letniki pa v najvišjem deležu igrajo igre 2–3 ure dnevno.